

นิตยสาร
บ้านและสวน

TROPICAL garden

สวนเมืองร้อนร่วมสมัยผสมผสานหลากหลายสไตล์

คำนำ

เมื่อ 4 ปีก่อน หลังสำนักพิมพ์บ้านและสวนผลิตหนังสือ *Tropical Garden สวนเมืองร้อนสไตล์ธรรมชาติ* ซึ่งได้รับการตอบรับจากคนรักสวนเป็นอย่างดี ในระหว่างนั้นเราได้เห็นพัฒนาการและการเปลี่ยนแปลงของสวนเมืองร้อนแบบค่อยเป็นค่อยไป จากสวนป่าเมืองร้อน - สวนทรอปิคัลเรนฟอเรสต์ - สวนทรอปิคัลลีนอายยุโรป จนในช่วงหนึ่งถึงสองปีที่เราเริ่มได้เห็นภาพของสวนทรอปิคัลผสมผสานกับสไตล์อื่นๆ มากขึ้น อย่างสวนทรอปิคัลลีนอายญี่ปุ่นที่ยังคงบรรยากาศธรรมชาติอันร่มรื่นแต่โปร่งสบาย ได้เห็นวัสดุใหม่ๆ ในสวนทรอปิคัลโมเดิร์น รวมถึงการใช้โทนสีที่เบาสบายตาอย่างสีขาวและเทาแบบสวนมินิมัลโมเดิร์น

New Tropical Garden สวนเมืองร้อนร่วมสมัยผสมผสานหลากหลายสไตล์ เล่มนี้ นำเสนอภาพของสวนเมืองร้อน 13 สวน ทั้งสวนทรอปิคัลโมเดิร์นที่ให้น้ำหนักไปที่สวนในบ้าน ซึ่งส่วนใหญ่มีพื้นที่จำกัด เน้นพื้นที่ใช้สอย ปลูกต้นไม้ในขอบเขตที่กำหนด จึงดูเรียบง่าย แม้ให้บรรยากาศธรรมชาติแต่ก็ดูเรียบง่ายสบายตา สวนเมืองร้อนผสมผสานร่วมกับสวนญี่ปุ่น ยุโรป และโมร็อกโก นอกจากสวนในบ้านแล้วยังมีสวนในรีสอร์ทที่พักเล็กๆ และคาเฟ่ย่านพุทธมณฑลสาย 1 ที่นำแนวคิดมาปรับใช้กับสวนในบ้านได้ รวมถึงแนะนำพรรณไม้ที่ใช้ในสวน ทั้งไม้ต้น ไม้พุ่ม และไม้คลุมดินที่ส่งเสริมบรรยากาศของสวน ตลอดจนนำเสนอเทคนิคต่างๆ ที่น่าสนใจ เช่น การวางหินน้ำตก การทำน้ำตกขนาดเล็กในสวนโมเดิร์น การทำทางเดินแผ่นหินจิ๊กซอว์ การปลูกไม้ใหญ่ในกระบะ เทคนิคการจัดและดูแลต้นไม้ ฯลฯ พร้อมแปลนที่แสดงการจัดวางองค์ประกอบต่างๆ ในแต่ละสวนให้ได้ชมและศึกษากัน

หนังสือ *New Tropical Garden สวนเมืองร้อนร่วมสมัยผสมผสานหลากหลายสไตล์* จึงเป็นหนังสือที่เหมาะสมสำหรับคนรักสวนอีกหนึ่งเล่มที่ควรมีติดบ้านไว้

สำนักพิมพ์บ้านและสวน

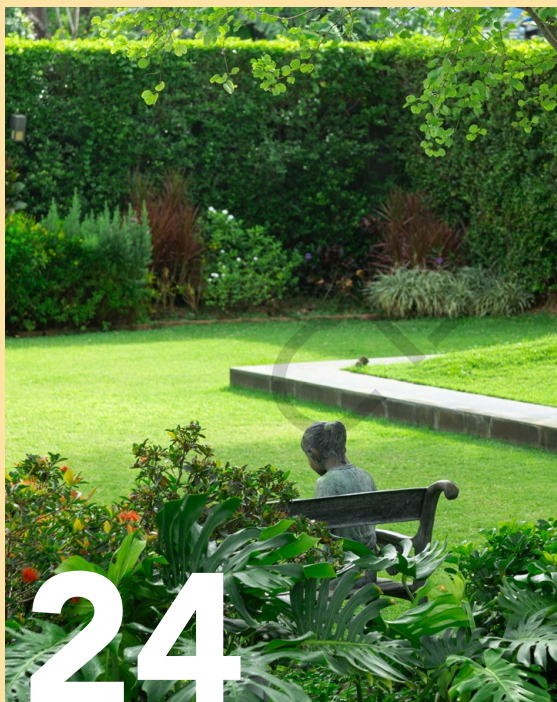
NEW TROPICAL GARDEN

สวนเมืองร้อนร่วมสมัย
ผสมผสานหลากหลายสไตล์

14

• สวนอยู่เย็น

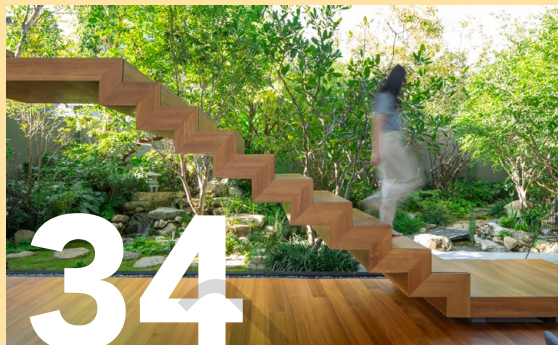
“สวนทรอปิคัลเรนฟอเรสต์ที่ร่มรื่น
ลดปัญหาพื้นที่แคบโดยเว้นสเปซ
แนวทางเดินให้สวนดูโปร่งสบายตา
มีน้ำตกและลำธารช่วยคลายร้อน”

24

• สวนป่าดูสบาย

“ปรับลุคใหม่ให้สวนป่าเมืองร้อนดูโปร่งสบายตา
ด้วยทางเดินสีขาวเข้ากับตัวอาคาร การจำกัด
พื้นที่ปลูกต้นไม้ช่วยให้อุณหภูมิสบายและไม่รก”

34

• 3 สไตล์ในหนึ่งเดียว

“สวนทรอปิคัลที่เชื่อมโยงสวนโมเดิร์น
และญี่ปุ่นไม่ให้อาตมออกจากกัน
เป็นสวนสามสไตล์ในหนึ่งเดียว”

46

• ห้องนั่งเล่นในสวน

“ศาลาในคอร์ตกลางสวนที่เปรียบเสมือนห้องนั่งเล่น
เชื่อมต่อการใช้งานจากภายในสู่ภายนอก
เสมือนเป็นส่วนหนึ่งของบ้าน ทำให้การใช้ชีวิต
ภายนอกสะดวกสบายยิ่งขึ้น”

56

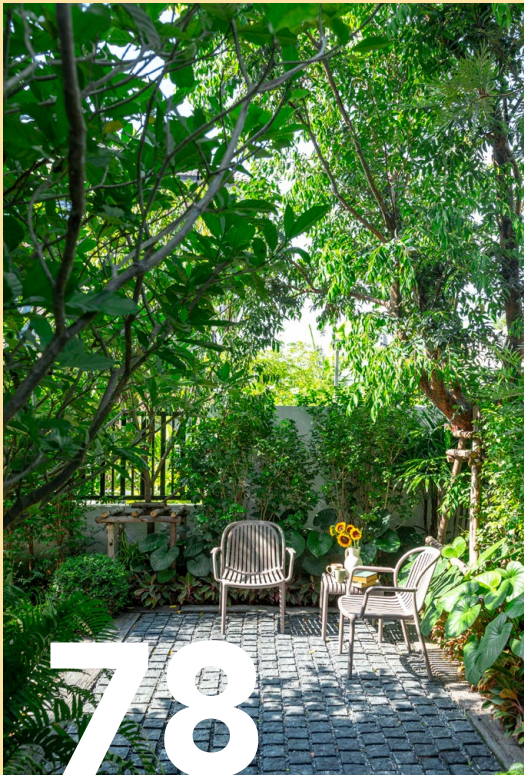
• สวนลูกผสมเมืองร้อน - ญี่ปุ่น

“เมื่อจัดสวนสองสไตล์ต่อเนื่องกัน
การเลือกใช้รูปทรงต้นไม้บริเวณรอยต่อ
เป็นสิ่งสำคัญ ทั้งเส้นสาย กิ่งก้าน สี
และผิวสัมผัส ช่วยส่งต่อบรรยากาศสวนได้”

68

• สวนโมเดิร์นกลิ่นอายยุโรป - ทรอปิคัล

“สวนสมัยใหม่กลิ่นอายยุโรป - ทรอปิคัล
เชื่อมต่อฟังก์ชันจากมุมนั่งเล่นในบ้าน
ไปยังสวนด้วยศาลาทรงจั่วสูงดูโปร่งสบายตา”

78

• สวนครอบครัวสำหรับคนสามวัย

“สร้างพื้นที่ตอบโจทย์ผู้ใช้แต่ละวัย
ทั้งรุ่นอาม่า พ่อแม่ และลูกหลาน
รวมถึงมีพื้นที่ใช้งานร่วมกัน
ที่ดูไม่แปลกแยกจากสวนส่วนอื่นๆ”

90

• ความสุขสีเขียวบนพื้นที่ขนาดย่อม

“สวนป่าทropicัลที่เน้นสเปซสำหรับใช้งาน
ผสมผสานวัสดุบนลานพักผ่อน
เป็นพื้นที่เล็กๆ ที่เป็นส่วนตัว สร้างความสุข
สีเขียวในบ้านที่ตัดขาดจากโลกภายนอก”

100

• เรียบง่ายในพื้นที่จำกัด

“สวนทropicัลที่ออกแบบอย่างเรียบง่าย
สบายตา ตอบรับการใช้งาน
ปลูกต้นไม้ในกระบะเพื่อให้ดูแลง่าย”

108

• กลิ่นอายญี่ปุ่นในม่านฝน

“สวนทropicัลเรนฟอเรสต์กลิ่นอายญี่ปุ่น
เรียบง่าย ทันสมัย แปลกตา นำเข้าไปใช้งาน”

122

• สงบ - ร่มรื่น - สดใสกับสวนสามสไตล์

“สวนนี้นำข้อดีของแต่ละสไตล์ออกมา
ทั้งบรรยากาศสงบของสวนญี่ปุ่น ร่มรื่นผ่อนคลาย
แบบสวนทropicัล และสดใสสไตล์สวนอังกฤษ”

136

• หอมกลิ่นวันวาน

“สวนทropicัล - โมริโอกิที่เสริมบรรยากาศ
ที่พักริมทะเลให้ดูอบอุ่นและเป็นส่วนตัว
สีเขียวของต้นไม้ช่วยเบรกสีสันของอาคารและ
งานโครงสร้างบางส่วนให้ดูสบายตา”

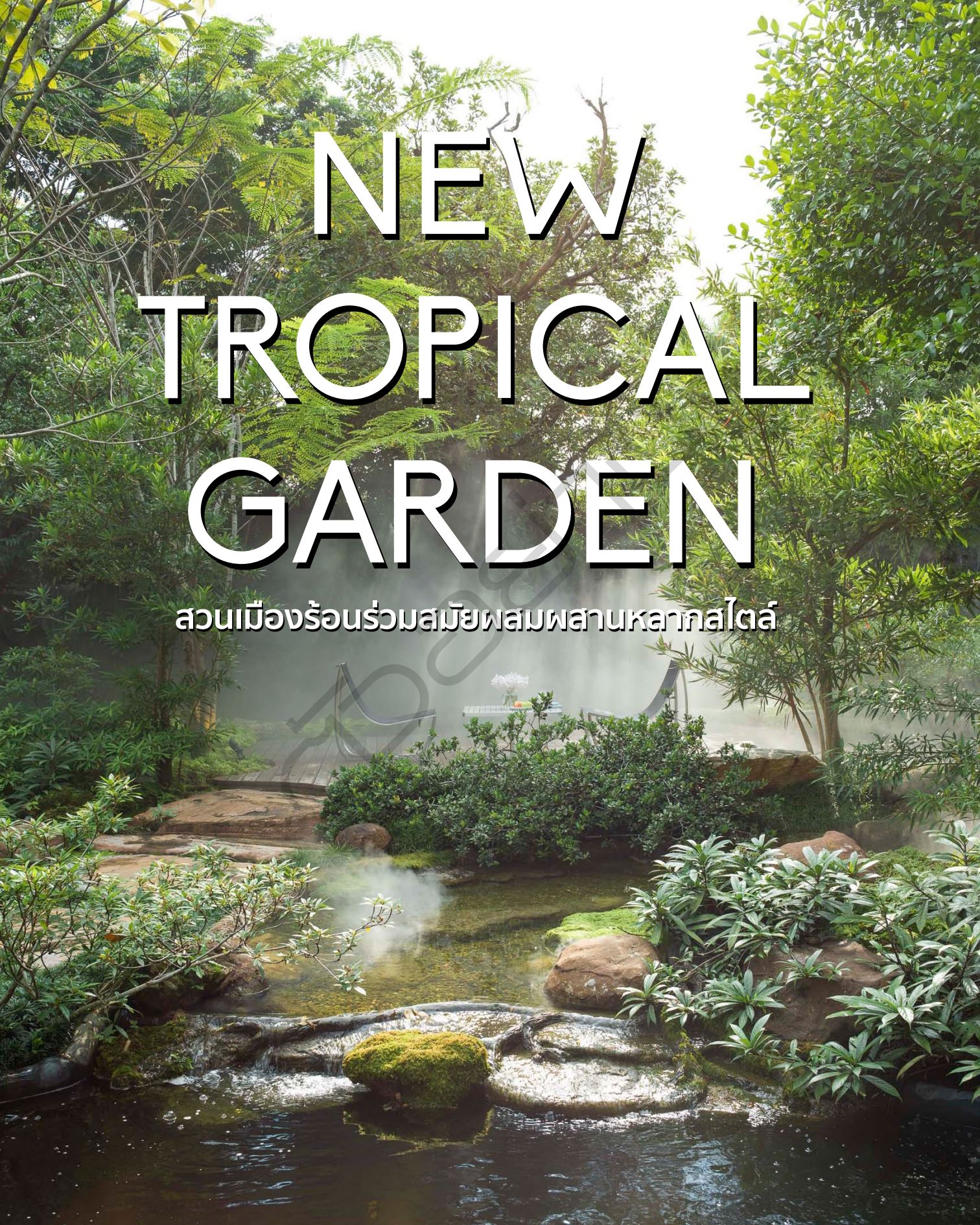
150

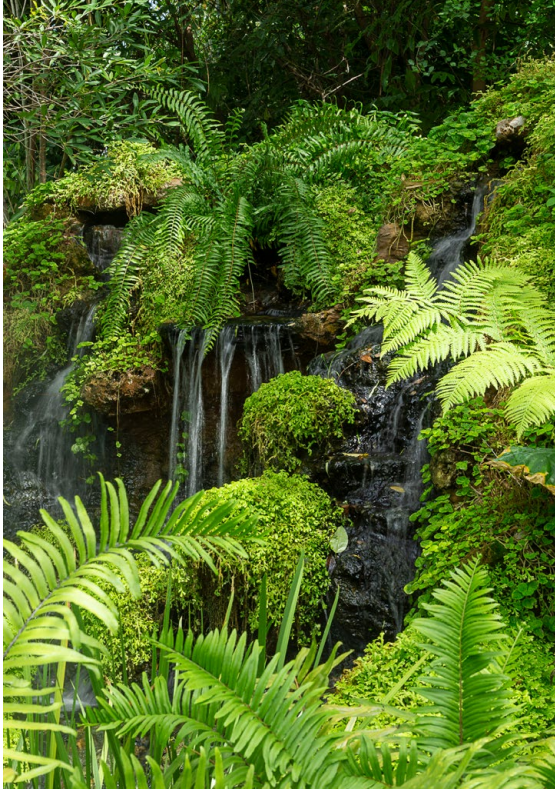
• สวนป่ากับผ้าน้ำตก

“คาเฟ่และร้านอาหารในพื้นที่กว่า 1 ไร่
ที่จำลองผืนป่า ผ้าน้ำตก และเนินภูเขา
ออกแบบเส้นทางศึกษาธรรมชาติและมุมส่วนตัว
สำหรับนั่งรับประทานอาหารเช้าอย่างผ่อนคลาย”

NEW TROPICAL GARDEN

สวนเมืองร้อนร่วมสมัยผสมผสานหลากหลายสไตล์

เมื่อนึกถึงภาพของสวนทรอปิคัล หลายคนก็นึกถึงสวน
สี่เขียวที่ให้บรรยากาศสงบร่มรื่นสบายตา มีพรรณไม้
เมืองร้อนหลากหลายชนิดที่เติบโตอย่างอิสระคล้ายขึ้นเอง
ตามธรรมชาติ

สวนทรอปิคัล (Tropical Garden) หรือสวนเมืองร้อน
มาจากรากศัพท์ของคำว่าทรอปิค (Tropic) หมายถึง
พื้นที่ทางภูมิศาสตร์ที่ตั้งอยู่ใกล้แนวเส้นศูนย์สูตร ซึ่ง
พื้นที่ส่วนใหญ่อยู่ในเขตอากาศแบบร้อนชื้นและเต็มไปด้วย
พืชพรรณสี่เขียวนานาชนิด แม้จะมีบางบริเวณ
อยู่ในเขตภูเขาสูงที่มีอากาศเย็นและมีพืชพรรณในเขต
อบอุ่นอยู่บ้างแต่ก็เป็นเพียงส่วนน้อย จึงเป็นที่เข้าใจ
กันว่า สวนทรอปิคัลหมายถึงสวนในเขตอากาศแบบ
ร้อนชื้น ดังนั้นลักษณะเฉพาะที่ช่วยสร้างให้สวนเป็น
สวนทรอปิคัลขึ้นมาได้ก็คือชนิดของพรรณไม้ที่ปลูก
ในสวนที่เต็มไปด้วยพืชในเขตร้อน ภาพรวมจะเป็น
โทนสีเขียวของไม้ใบเป็นหลัก แม้จะมีไม้ผลัดใบ ไม้ต่าง
สีส้มจากไม้ใบหลากสี หรือไม้ที่ให้ดอกสีสดใสแซมอยู่
บ้างแต่ก็เป็นส่วนน้อย ซึ่งสิ่งเหล่านี้ช่วยสร้างจุดเด่น
ให้สวนเขียวๆ และสร้างเสน่ห์ที่น่าหลงใหลได้ไม่น้อย

สวนทรอปิคัลยังมีอีกหลายรูปแบบ แต่ละยุคสมัยเรามักเห็นภาพสวนทรอปิคัลที่มีรายละเอียดแตกต่างกันอยู่บ้าง ทั้งในแง่
การเลือกใช้วัสดุที่หลากหลายน มีวัสดุใหม่ๆ ที่เลียนแบบธรรมชาติ รวมถึงนำนวัตกรรมที่ทันสมัยเข้ามาใช้ แต่ยังคงให้ความรู้สึก
ได้ถึงธรรมชาติ อีกทั้งมีการผสมผสานกับสวนแนวอื่นๆ ร่วมด้วย หลายปีที่ผ่านมาเราได้เห็นสวนทรอปิคัลผสมผสานกับ
สวนยุโรป มาในช่วงปีนี้มีสวนทรอปิคัลรูปแบบใหม่ที่ผสมผสานกับสวนญี่ปุ่น ซึ่งมีหัวใจหลักอยู่ที่ความเป็นธรรมชาติ รวมถึง
ได้เห็นภาพของสวนทรอปิคัลโมเดิร์นที่รับรูปแบบโครงสร้างต่างๆ ให้เข้ากับอาคารมากขึ้น แม้สวนจะคงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ของ
ไม้ใบเขียวและไม้ในเขตร้อน แต่ก็ลดทอนจำนวนและความหนาแน่นของต้นไม้ให้ดูโปร่งตามากขึ้น

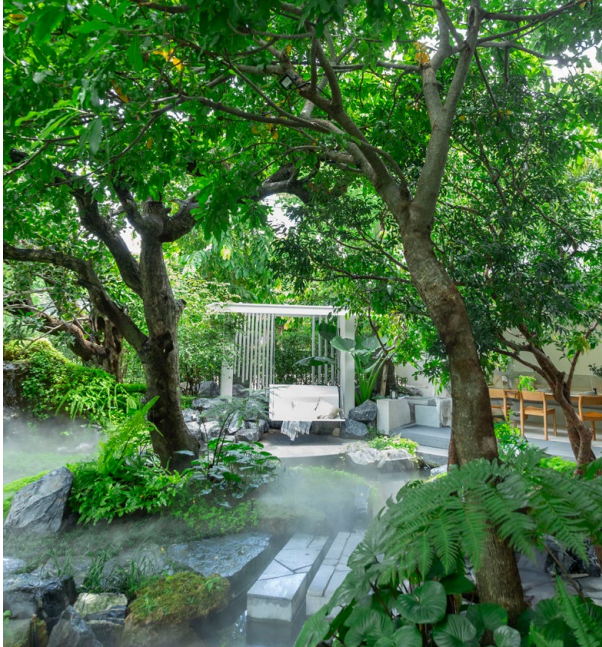
รูปแบบของสวนทรอปิคัล

สวนทรอปิคัลมีหลายรูปแบบ แต่ที่นิยมในปัจจุบันแบ่งออกเป็น 3 รูปแบบหลักๆ ดังนี้

1. สวนทรอปิคัลเรนฟอเรสต์ “อิงธรรมชาติ สงบ ร่มรื่น”

การจัดสวนป่าจะเน้นปลูกพรรณไม้ที่ให้ร่มเงาหลายระดับความสูงเฉกเช่นที่เห็นในป่าธรรมชาติ ส่วนไม้ระดับรองๆ ลงมา
อย่างไม้พุ่มแน่นที่เติบโตให้รูปทรงอิสระ รวมถึงไม้เน้นปลูกไม้ดอกล้มลุก เนื่องจากแสงแดดที่ลงมาถึงด้านล่างนั้นไม่เพียงพอ
ภาพรวมของสวนจึงเน้นสีเขียว ซึ่งอาจมีเติมแต้มสีสันของไม้ใบสีหรือดอกไม้เมืองร้อนเป็นจุดสนใจบ้างแต่เพียงเล็กน้อย

สวนทรอปิคัลเรนฟอเรสต์หรือสวนป่าร้อนชื้นเป็นสวนในสภาพป่าที่มีความชื้นสูง จึงมีเรื่องราวของน้ำเข้ามาเกี่ยวข้อง
ทั้งน้ำตก บ่อน้ำ ไหลหมอก น้ำและความชื้นเหล่านี้จะหล่อเลี้ยงพืชพรรณในสวนให้เติบโต การจัดสวนทรอปิคัลเรนฟอเรสต์
ต้องอาศัยการหมั่นสังเกตธรรมชาติและเข้าใจในระบบนิเวศ เพื่อจัดวางพรรณไม้ให้ใกล้เคียงกับสภาพป่าจริง โดยเลือกชนิด
ที่มีอยู่แล้วในบ้านเรา ประเภทที่ชอบความชื้นใกล้เคียงกันปลูกไว้ร่วมกัน ส่วนของตกแต่งใช้วัสดุธรรมชาติเป็นพื้นฐาน อย่าง
หิน ไม้ และอิฐ สวนลักษณะนี้นอกจากความสวยงามอยู่ที่ความสมบูรณ์ของพืชพรรณแล้ว ยังอยู่ที่ไหลหมอกที่ติดตัวเพื่อเพิ่ม
ความชื้นให้กับต้นไม้ในสวน ซึ่งเมื่อแสงส่องผ่านไหลหมอกเหล่านี้จะเพิ่มเสน่ห์และความเป็นธรรมชาติมากยิ่งขึ้น

2. สวนทรอปิคัลโมเดิร์น

“เน้นพื้นที่ใช้สอย ดูแลไม่ยาก”

แม้มีพื้นที่จำกัด แต่หากชื่นชอบบรรยากาศธรรมชาติ ต้องการสร้างป่าในเมือง การจัดสวนทรอปิคัลในบ้านก็เป็นอีกทางเลือกหนึ่ง แต่ด้วยข้อจำกัดของพื้นที่ การกำหนดตำแหน่งต่างๆ ในสวนจึงเน้นมุมใช้สอยเป็นหลัก เช่น มุมนั่งเล่น หรือระเบียบสำหรับทำกิจกรรม เลือกใช้องค์ประกอบที่เลียนแบบธรรมชาติ ลดทอนเส้นสายรายละเอียดต่างๆ ให้เรียบง่ายไม่ซับซ้อน ส่วนใหญ่จะใช้เส้นตรงหรือเส้นโค้งน้อยๆ และรูปทรงเรขาคณิตเป็นหลัก เช่น ลานนั่งเล่นสี่เหลี่ยม เส้นโค้งน้อยๆ ของแนวทางเดินและแปลงปลูก โทนสีที่เลือกใช้เน้นอิงกับสีธรรมชาติ อย่างไม้สีอ่อน เทา ดำ เป็นต้น สวนทรอปิคัลโมเดิร์นเน้นองค์ประกอบแบบมินิมัล (Minimal Style) รวมถึงเลือกใช้วัสดุต่างๆ ที่นิยมในยุคนี้ ซึ่งอาจเป็นวัสดุธรรมชาติที่ผ่านการแปรรูป ออกแบบใหม่ให้ทันสมัย หรือวัสดุสังเคราะห์เลียนแบบธรรมชาติ

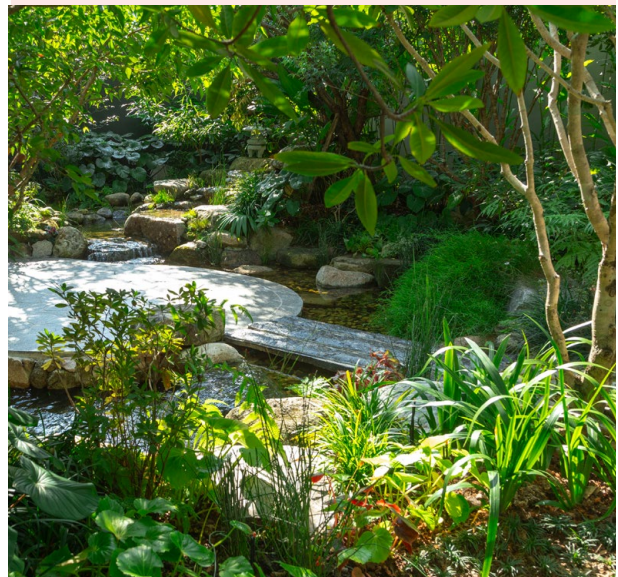
ชนิดของพรรณไม้ในสวนมักไม่หลากหลายนัก ยังคงใช้ไม้เมืองร้อนที่มีรูปทรงอิสระช่วยลดทอนความแข็งของฮาร์ดสเคป อาจมีไม้กระถางหรือไม้ตัดแต่งทรงพุ่มเข้าไปปะปนบ้างก็เป็นได้ โดยพื้นฐานแล้วยังคงความเป็นธรรมชาติอยู่ไม่ต่ำกว่า 60 เปอร์เซ็นต์ อีกทั้งยังเน้นความสะดวกในการเข้าไปใช้งานเป็นหลักด้วย

3. สวนทรอปิคัลผสมผสาน

“รวมสองสไตล์ไว้ในหนึ่งเดียว”

ในอดีตมีการผสมผสานสวนทรอปิคัลเข้ากับสวนบาหลี เนื่องจากเป็นสวนในเขตร้อนชื้นเดียวกัน จึงจัดให้ผสมกลมกลืนในทิศทางเดียวกันได้อย่างสวยงาม และในช่วงที่ผ่านมาเราได้เห็นสวนทรอปิคัลผสมผสานกับสวนยุโรป โดยนำองค์ประกอบบางอย่างที่คล้ายคลึงกันมาสร้างบรรยากาศผสมผสาน อย่างไม้เกา หินกรวดเม็ดเล็ก และอิฐ รวมถึงมีพรรณไม้บางชนิดที่สามารถสื่อถึงสวนทั้งสองประเภทได้ อย่างไอรสน้ำ โคลงเคลงเลื้อย ปีกอเนี้ย พรมญี่ปุ่น สะระแหน่ประดับ เฟินสไปนาง ฯลฯ เป็นตัวเชื่อมต่อกัน มาในยุคนี้หลายคนสนใจในสวนญี่ปุ่นซึ่งมีพื้นฐานจากธรรมชาติ การใช้มอสส์ เฟิน และไม้ใบเส้น อย่างหวดปลาตุ๊ก แคระ เศรษฐีไซ่ง่อนเขียว ลิริโอเป้ ไอริน ฯลฯ เมื่อนำมาผสมผสานกับสวนทรอปิคัลจึงได้ภาพลักษณ์ใหม่เป็นสวนทรอปิคัล - ญี่ปุ่นที่ดูโปร่งตามากขึ้น บางครั้งอาจเห็นองค์ประกอบอื่น อย่างรั้วไม้ไผ่ อ่างหินวางน้ำตก เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม บางครั้งอาจเห็นภาพของสวนแต่ละสไตล์แยกจากกันตามตำแหน่งหรือโซนสวนที่ถูกแบ่งออกจากกันอย่างชัดเจน อาจเลือกนำองค์ประกอบเดียวกันมาใช้ในแต่ละโซนเพื่อให้เกิดความรู้สึกเชื่อมต่อกัน

การออกแบบสวนและบ้านให้สัมพันธ์กัน

สวนสวยนอกจากส่งเสริมให้อาคารดูโดดเด่น ช่วยลดความแข็งกระด้างของโครงสร้างอาคารลงได้แล้ว ยังพรางสิ่งที่ไม่น่าดูและเพิ่มความน่าสนใจให้กับผนังที่ว่างเปล่า การออกแบบสวนและบ้านให้สัมพันธ์กันทำได้ทั้งในแง่ส่งเสริมมุมมองและในแง่การใช้งานที่สะดวกและต่อเนื่องกัน

1. สวนในบ้าน

ผู้ใช้งานคือสมาชิกในบ้าน โจทย์ของการออกแบบมาจากตัวเจ้าของบ้าน และสมาชิกในบ้านเพียงไม่กี่คน การออกแบบจึงสามารถตอบสนองกลุ่มเป้าหมายได้ชัดเจนกว่าสวนกึ่งสาธารณะหรือสวนสาธารณะ ซึ่งผู้ออกแบบต้องพูดคุยสัมภาษณ์เจ้าของบ้านและสมาชิกในบ้านผู้ใช้งานให้ได้ความต้องการที่ชัดเจน เพื่อกำหนดมุมใช้งานต่างๆ ในสวน รวมถึงตำแหน่งรับมุมมองต่างๆ

จากภายในบ้าน ห้องต่างๆ ที่ใช้งานเป็นประจำ เช่น ห้องนั่งเล่น กินข้าว มองออกไปยังสวนควรมีจุดรับมุมมองที่สวยงาม ซึ่งอาจเป็นน้ำตก บ่อน้ำ หรือต้นไม้ทรงสวยเด่น หากเจ้าของบ้านต้องการสวนทรอปิคัลที่ร่มรื่นแต่ไม่รก มีมุมใช้งานได้หลากหลาย รวมถึงดูแลได้ง่าย นักออกแบบอาจแนะนำสวนโมเดิร์นทรอปิคัลที่มีส่วนพื้นที่สำหรับใช้งานมากสักหน่อย ปลุกพรรณไม้เมืองร้อนในขอบเขตที่ชัดเจนเพื่อให้เจ้าของดูแลได้ง่ายขึ้น

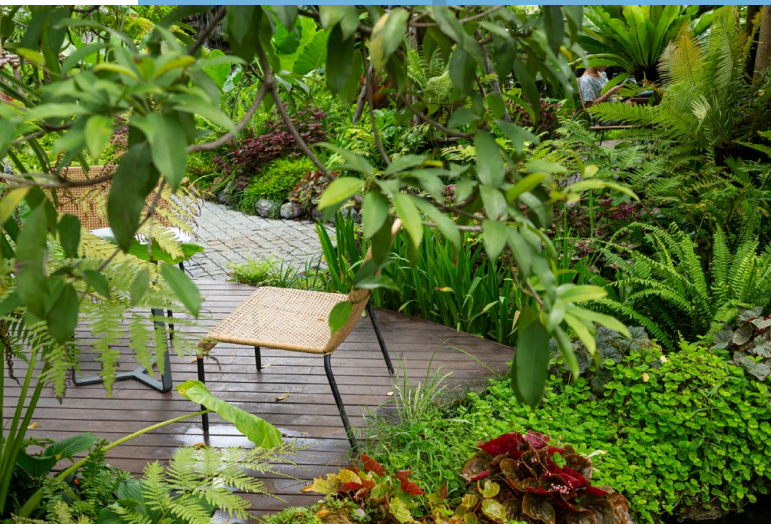

2. สวนในคาเฟ่ ที่พัก รีสอร์ท

สวนกึ่งสาธารณะที่เน้นความสะดวกของผู้เข้าใช้บริการ ผู้ใช้งานในสวนคือลูกค้า โจทย์ที่นักออกแบบได้รับจึงเป็นสิ่งที่เจ้าของต้องการให้ลูกค้าได้รับ และอีกส่วนหนึ่งจากการเดาใจลูกค้า

สวนลักษณะนี้จะเน้นสร้างจุดเด่นในมุมต่างๆ เพื่อดึงดูดใจให้ลูกค้ากลับมาที่ร้านอีก มีมุมส่วนตัวสำหรับนั่งจิบกาแฟแบบคนเดียวและแบบเป็นกลุ่ม รวมถึงในบริเวณที่เข้าถึงควรเป็นพื้นที่ที่ดูแลง่าย ไม่รกเรื้อจนผู้มาใช้บริการเกิดความกังวลใจหรือรู้สึกกลัวว่าอาจมีสัตว์มีพิษแอบแฝง

สวนสวยยังช่วยให้อาคารน่ามอง การจัดสวนในพื้นที่กึ่งสาธารณะ ภาพรวมควรเป็นสวนที่ดูสบายตา มีไม้ใบที่มีผิวสัมผัสหลากหลาย ใบรูปทรงแปลกตา รวมถึงให้ดอกและใบสีเขียวช่วยเติมสีสันบ้างเพื่อเพิ่มจุดเด่นจุดสนใจ

องค์ประกอบในสวนรอบบ่อ

การจะสร้างคาแร็กเตอร์หรือเอกลักษณ์ให้สวนแต่ละรูปแบบ
ดูต่างกัน สิ่งสำคัญอยู่ที่องค์ประกอบที่รวมกันเป็นส่วน ได้แก่

1. พรรณไม้

พรรณไม้ที่สร้างบรรยากาศแบบร้อนชื้นถือเป็นพระเอก
ของสวนทรอปิคัล ในที่นี้จึงแบ่งประเภทของพรรณไม้ตาม
การใช้งานเป็นหลัก เพราะสวนที่จัดเราเน้นประโยชน์ใช้สอย
ควบคู่กับความงาม

- **ไม้ใหญ่ให้ร่มเงา** เป็นไม้ยืนต้นที่มีลำต้นตั้งตรงแตกพุ่ม
ที่เรื้อนยอด หากเป็นส่วนที่มีพื้นที่มาก อาจปลูกไม้ใหญ่สอง
ระดับ คือ สูงมาก อย่างต่ำ 5 เมตร และสูงน้อย อย่าง
ต่ำ 3 เมตร สำหรับปลูกเพื่อให้ร่มเงา ควรปลูกระยะห่างกัน
8-10 เมตร เพื่อให้ทรงพุ่มที่แผ่เมื่อเติบโตไม่เบียดกัน และ
ควรปลูกให้ห่างจากตัวบ้านอย่างน้อย 5 เมตร เช่น จิกน้ำ
หว่า เสmidtแดง พะยอม แฉง ลั่นทม ป๊อบ ชงโค อโศก
สบัน ตีนเป็ดน้ำ ไทรย้อยใบแหลม ฯลฯ

- **ไม้พุ่มสร้างจุดสนใจ** พรางตา และสร้างขอบเขต ไม้พุ่ม
ที่ปลูกเพื่อสร้างจุดสนใจก็มีสองระดับเช่นกัน คือ ไม้พุ่มสูง
และไม้พุ่มเตี้ย ไม้พุ่มสูง ความสูง 1-3 เมตร ไม้พุ่มที่มีใบ
สวย เช่น ทรีเฟิน ไคร้ย้อย บอนกระดาด ปาล์มจีบ ฯลฯ
ส่วนไม้พุ่มประเภทที่มีลำต้นตั้งตรง แตกกิ่งก้านระดับต่ำไม่สูง
จากพื้นมากนัก สามารถตัดแต่งเป็นรูปต่างๆได้ หากต้องการ

ปลูกเพื่อพรางตา เช่น โมก จั๋ง คล้าดอก ชิงแดง ดาหลา
เฮลิโคเนีย ส่วนไม้พุ่มเตี้ย ความสูง 0.30 -1 เมตร เช่น
เสน่ห์จันทร์ พลับพลึง เอื้องหมายนา ไอร์สน้ำ ชานาตุ
ปาล์มปีกนก ฯลฯ

- **ไม้คลุมดินรักษาความชื้น** ความสูง 0.10-0.30 เมตร
ไม้ประเภทนี้ใช้ปลูกประดับหน้าดิน ช่วยยึดเกาะและป้องกันการ
พังทลายของดิน ใช้ตกแต่งสวนให้เกิดระดับที่แตกต่าง เช่น
คล้าใบ เฟินใบมะขาม โคลงเคลงเลื้อย หนวดปลาชุกแคระ
ใบตองเหวี่ยง มอสส์ กนกนารี สะระแหน่ประดับ ฯลฯ

- **ไม้เลื้อยให้ทั้งร่มเงาและพรางตา** มีทั้งประเภท
มีเนื้อไม้และไม่มีเนื้อไม้ เจริญเติบโตได้ทุกทิศทาง ต้องการ
สิ่งยึดเกาะ เช่น รั้ว ชุ้ม หรือศาลาเพื่อบังแดด หรือเลื้อย
บนดินแทนไม้คลุมดินได้ เช่น สร้อยอินทนิล พวงคราม
ดีปลี พุด่าง ตีนตุ๊กแก หัวใจแนบ มอนสเตอร์ ฯลฯ

- **ไม้อิงอาศัย** ใช้ตกแต่งต้นไม้ใหญ่ ใช้ปลูกเกาะ
กับต้นไม้ เช่น กระแตไต่ไม้ เฟินเขากวาง ชายผ้าสีดา
เคราฤๅษี เฟินข้าหลวง ริปซาลิส ฯลฯ

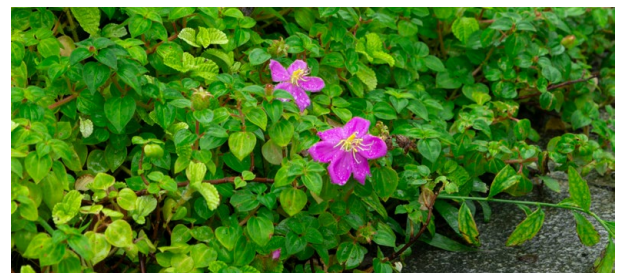
- **ไม้ริมน้ำและไม้หน้า** เพิ่มร่มเงาให้กับบ่อ เช่น เตยหอม
คล้าน้ำ ว่านน้ำ กกอีลิปต์ และบัว ฯลฯ

การปลูกพรรณไม้เหล่านี้ร่วมกัน ควรดูที่ขนาดทรงต้น
เท็กซ์เจอร์ใบ และสีสันของดอกและใบ โดยใช้ไม้ใบต่างเพิ่ม
ความสว่างให้กับมุมสวน หรือเติมพรรณไม้ที่ให้ดอกและใบ
สีสดใสเพื่อสร้างจุดเด่นรับมุมมอง

(ภาพบน) ต้นพุดนางชีให้ดอกสีขาวสว่างตา

(ภาพล่าง) โคลงเคลงเลื้อย ไม้คลุมดินที่ให้ดอกสีสดใส

2. วัสดุ

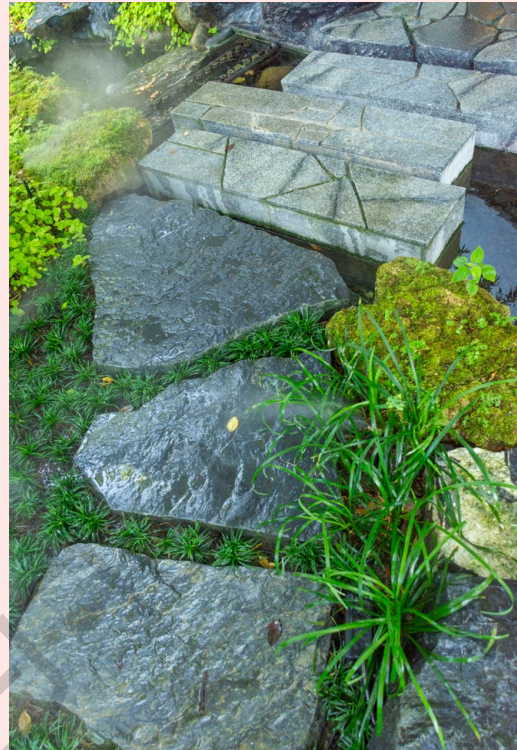
วัสดุที่ใช้ในสวน ส่วนใหญ่ใช้ปูพื้นทางเดิน กรูผนังน้ำตก ควรเลือกที่อิงความเป็นธรรมชาติ ผิวด้านไม่มัน สีน้ำตาล เทา ดำ หรือเอิร์ธโทน จะกลมกลืนกับบรรยากาศธรรมชาติ

- **ระเบียงไม้** ไม้ที่ใช้ทำระเบียงนอกบ้านควรมีคุณสมบัติ ทนแดด ทนฝน เช่น ไม้แดง ไม้เต็ง และไม้สังเคราะห์ ราคา ไล่ลำดับกันลงมาตามความสวยงามและความคงทน ระเบียงไม้ ให้บรรยากาศอบอุ่น จึงเข้ากันได้กับสวนเมืองร้อนทั้งแบบป่าชื้น และแบบสมัยใหม่ ส่วนสีสันทันมีระดับความเข้มอ่อนตามความชอบ สวนสมัยใหม่นิยมใช้ไม้สีอ่อนที่ดูสว่างและโปร่งตา

- **แผ่นหินทางเดิน** ที่นิยมใช้ในสวน ได้แก่ แผ่นหินทราย แผ่นหินกาบป่า ส่วนใหญ่เป็นหินจากภูเขา มีทั้งสีดำ เทา น้ำตาลอมชมพู เขียว ให้บรรยากาศที่กลมกลืนกับสวน นอกจากนี้ยังนิยมใช้หินแกรนิต ทั้งแกรนิตลูกเต๋า แผ่นแกรนิตพื้นไฟ กะเทาะแล้วต่อลายเพื่อทำทางเดิน กรวดล้างสีอ่อน เหมาะสำหรับปูพื้นทางเดินและลานนั่งเล่น การปูควรวางจังหวะของแผ่นหินให้รับเหลี่ยมมุมกัน

- **กรวด** วัตถุประสงค์ของการนำกรวดมาใช้งานก็เพื่อความสวยงามและสำหรับคลุมหน้าดินในบริเวณที่ไม่สามารถ

ทางเดินแผ่นหินกาบป่าและหินแกรนิต

ระเบียงไม้สังเคราะห์และทางเดินหินทรายในบ่อ

ปลูกพืชได้ อาจจะด้วยแสงแดดไม่เพียงพอ หรือเป็นซอกมุมที่เข้าไปดูแลได้ยาก หรือใช้คั้นจังหวะระหว่างเส้นทางเดิน นอกจากนี้กรวดยังใช้เพื่อเก็บความเรียบร้อยในสวน ข้อดีของการโรยกรวดบนพื้นคือปรับเปลี่ยนได้ง่าย นอกจากนี้ยังช่วยเก็บรักษาความชื้นในดิน อีกทั้งไอน้ำที่ระเหยขึ้นมาจะช่วยให้สวนเย็นขึ้นอีกด้วย

กรวดมีหลายขนาด หลากสี ขึ้นกับวัตถุประสงค์การนำไปใช้ กรวดเม็ดเล็กอย่างกรวดเกลบให้ผิวสัมผัสละเอียดเหมาะกับพื้นที่ขนาดเล็กหรือแคบ การปูพื้นด้วยกรวดเม็ดเล็กช่วยให้สวนดูนุ่มนวลกว่ากรวดเม็ดใหญ่

- **อิฐดินเผา** เป็นอีกหนึ่งวัสดุที่ได้รับความนิยมมาแต่โบราณขึ้นเนื่องจากเป็นวัสดุธรรมชาติที่เก็บความชื้นได้ดี การนำอิฐมาตกแต่งสวนมีข้อดีคือ ให้ความรู้สึกเป็นสวนเมืองร้อน ระยะเวลาอาจมีมอสส์และเฟินเล็กๆ ขึ้นดูอ่อนนุ่มสวยงาม เหมาะสำหรับใช้ก่อเป็นกระบะหรือแนวกำแพง อิฐช่องลมต่างๆ

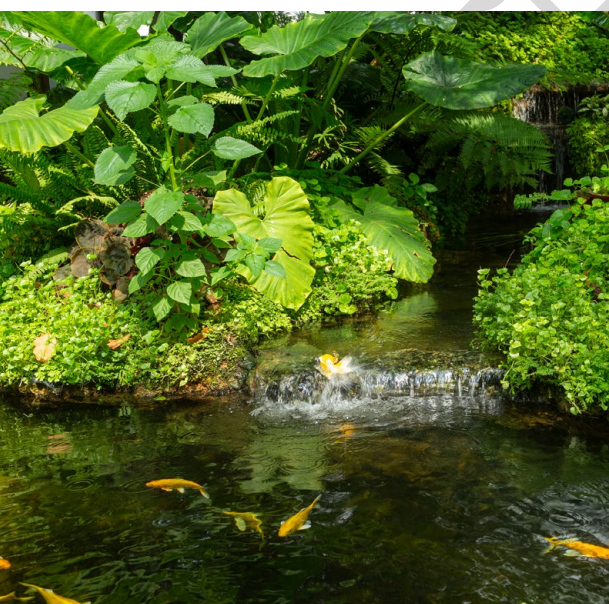
- **คอปเบิลสโตน** เป็นหินสกัดทรงลูกเต๋า การปูหินจะค่อนข้างพิถีพิถัน เนื่องจากต้องเรียงบนพื้นเรียบที่สะอาดก่อนๆ ต่อกัน ซึ่งนิยมกันมากในสวนยุโรป แต่สำหรับสวนเมืองร้อนประยุกต์ที่มีการผสมผสานสวนแต่ละรูปแบบเข้าด้วยกัน หินประเภทนี้ก็เป็นทางเลือกหนึ่งที่น่าสนใจ เนื่องจากเป็นหินธรรมชาติซึ่งแกร่งและทนทานจึงเข้ากันได้กับลักษณะสวนนี้

แผ่นไม้เทียมทำจากซีเมนต์ทำสี

- **วัสดุทดแทน** อย่างแผ่นคาร์เพ็ทสโตนที่รูปลักษณะคล้ายหินแกรนิตอย่างคอปเบิลสโตน แต่ติดตั้งง่ายกว่าสามารถปูเป็นแผ่น วัสดุประเภทนี้นิยมกันในสวนแบบยุโรปมากกว่า อาจมีบ้างที่ใช้ในสวนทรอปิคัลโมเดิร์น และยังมีวัสดุทดแทนที่นิยมใช้อย่างแผ่นหินทรายเทียม ไม้หมอนรถไฟเทียมที่ใช้ซีเมนต์ขึ้นรูปทำสีและลวดลายให้เหมือนจริง

นอกจากนี้ยังมีวัสดุอื่นๆ ที่ให้ความรู้สึกเป็นธรรมชาติ อย่างศิลาแลง หินล้าง กรวดล้าง และทรายล้าง กระเบื้องดินเผา กระเบื้องลายไม้และลายหินธรรมชาติ เป็นต้น

3. น้ำตกและลำธาร

สวนทรอปิคัลเรนฟอเรสต์มีน้ำเป็นองค์ประกอบหลักที่ช่วยเพิ่มความชุ่มชื้นในสวน มีทั้งรูปแบบของน้ำตก น้ำผุด น้ำล้น บ่อน้ำ และลำธาร แต่ควรเลือกตำแหน่งที่รับมุมมองให้กับมุมนั่งเล่นหรือตำแหน่งที่ใช้งานบ่อยๆ รวมถึงควรได้ร่มเงาเพื่อให้น้ำในบ่อไม่ขึ้นตะไคร่เขียวรอบๆ บ่อจึงเหมาะจัดเป็นสวนทรอปิคัลที่ร่มรื่น ตัวลำธารสามารถออกแบบให้คดโค้งเป็นแนวยาวลดหลั่น ปลูกมอสส์ เฟิน และต้นไม้อื่นๆแทรกให้แผ่เลื้อยไปตามหินขอบบ่อ ช่วยสร้างบรรยากาศธรรมชาติได้ดี หินน้ำตกที่นิยมใช้ในสวนประเภทนี้ส่วนใหญ่ใช้หินฟองน้ำ เพราะมีความพรุนสูง เมื่อได้รับความชื้นจะมีมอสส์เฟินคลุมเขียวสวยงาม นอกจากนี้ยังมีหินแกรนิตอย่างหินไซเทินที่นิยมนำมาประกอบในลำธาร และหินเทียมที่ใช้ทำผ้าน้ำตกสูงเพื่อลดทอนเรื่องน้ำหนักและโครงสร้าง

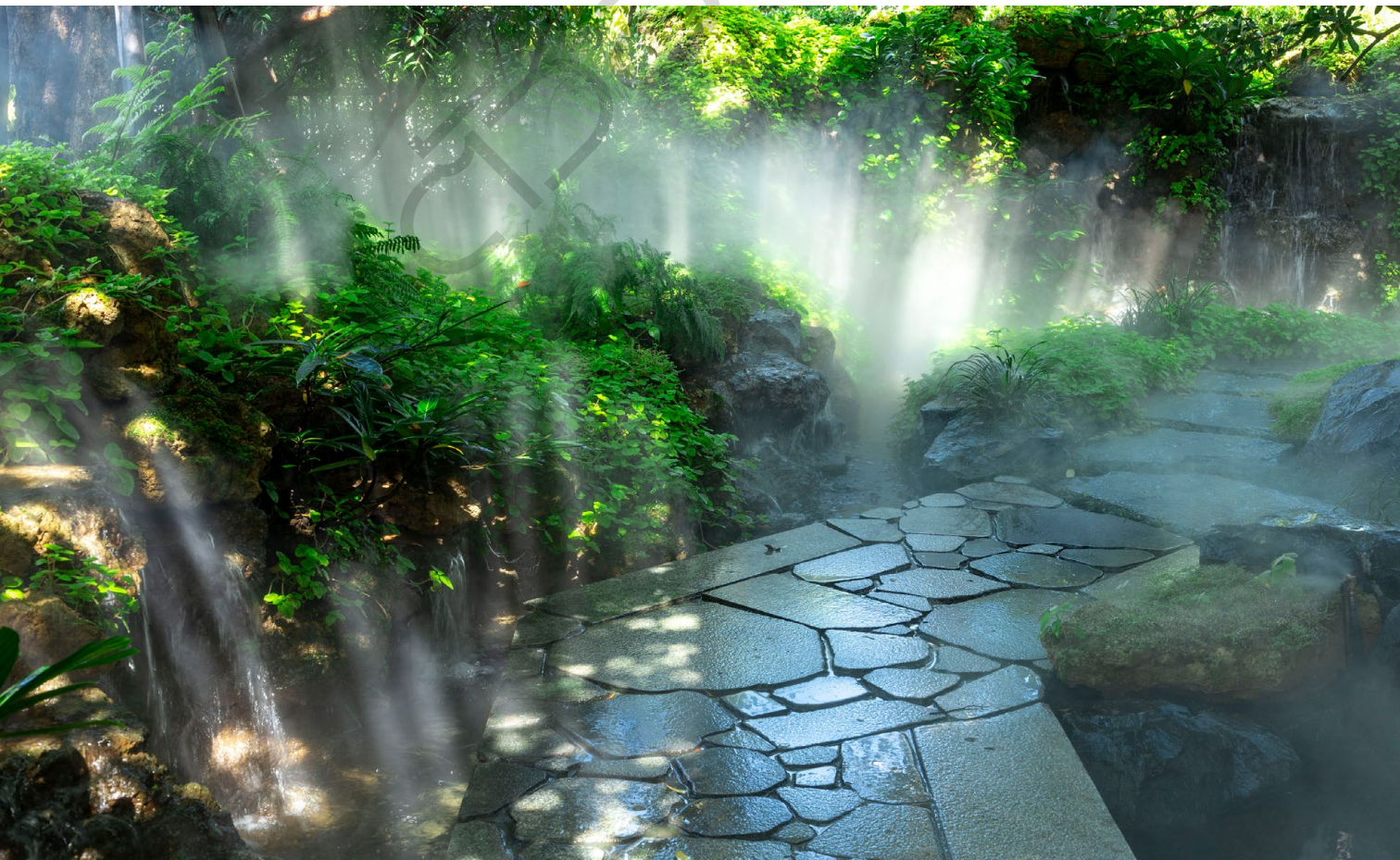
การดูแลสวนรอบปี

สวนทรอปิคัลดูแลไม่ยาก พรรณไม้ที่ปลูกส่วนใหญ่เน้นรูปทรงอิสระปล่อยให้เติบโตตามธรรมชาติ แต่เนื่องจากสวนลักษณะนี้จะมีพรรณไม้ปลูกอยู่ร่วมกันเป็นจำนวนมากตามลำดับชั้นความสูง ในระยะยาวสิ่งที่ควรทำก็คือการตัดแต่งเพื่อเปิดช่องแสงให้กับพืชเบื้องล่าง รวมถึงดูแลบริเวณที่ใช้งานไม่ให้สวนรก เนื่องจากต้นไม้ในสวนส่วนใหญ่เป็นไม้ใบซึ่งทรงต้นแตกกอ เมื่อเวลาผ่านไป นอกจากจำนวนและขนาดของใบเพิ่มขึ้นแล้ว ขนาดของกอเองก็ขยายและเจริญขึ้นมาก จึงต้องหมั่นแยกกอเพื่อนำไปปลูกบริเวณอื่นหรือไว้สลับสับเปลี่ยนบ้าง เพื่อไม่ให้ต้นไม้แน่นจนเกินไป รวมถึงควรเรียนรู้เรื่องการตัดแต่งเพื่อรักษารูปทรงให้สวยงามต่อไปนานๆ

แสง เป็นสิ่งจำเป็นลำดับต้นๆ สำหรับพืช การปลูกพรรณไม้ในสวนไม่ควรปลูกแน่นเกินไป ควรเผื่อพื้นที่สำหรับการเติบโต รวมถึงปลูกให้มีความสูงลดหลั่นเพื่อไม่ให้บังกัน เมื่อพรรณไม้เหล่านี้เริ่มเติบโตแผ่ขยายกว่าที่ต้องการ ควรตัดแต่งทรงพุ่มเพื่อเปิดช่องแสงให้พรรณไม้ระดับล่างได้รับแสงอย่างทั่วถึง รวมถึงหากต้นไม้เริ่มแน่นอาจต้องแยกกอออกบ้าง

น้ำและความชื้น พรรณไม้ในสวนทรอปิคัลส่วนใหญ่ชอบน้ำและความชื้น ดังนั้นควรให้น้ำอย่างทั่วถึงและให้อย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะในช่วงที่อากาศร้อนควรรดน้ำให้ชุ่มทั้งเช้าและเย็น สวนที่ปลูกพรรณไม้จำพวกมอสส์ เฟิน อาจติดตั้งระบบพ่นหมอกหรือมินิสปริงเกอร์ไว้ตามจุดต่างๆ เพื่อช่วยเพิ่มความชื้นและช่วยให้พรรณไม้เหล่านี้เติบโตได้ดี

ดินและปุ๋ย การพรวนดินเพื่อใส่ปุ๋ยอินทรีย์อย่างปุ๋ยคอก และปุ๋ยหมักเป็นการช่วยเพิ่มจุลินทรีย์ในดินและปรับโครงสร้างดินให้ร่วนซุย ช่วยให้อากาศถ่ายเท รากพืชแผ่ขยายและเติบโตได้ง่าย

ทิพาพรรณ ศิริเวชฎารักษ์ เขียน
อภิรักษ์ สุขสัย ภาพ

เลขมาตรฐานสากลประจำหนังสืออิเล็กทรอนิกส์
978-616-94662-4-6

บรรณาธิการผู้พิมพ์ผู้โฆษณา เจริมัย พัทธังวงศ์
บรรณาธิการอำนวยการอาวุโส ดำรง ลีไวยโรจน์
รองบรรณาธิการอำนวยการ สมัชชา วิราพร, นัทธมน ตั้งตรงมิตร

บรรณาธิการสำนักพิมพ์ วรภัทร อัครนิยฺย
บรรณาธิการ ทิพาพรรณ ศิริเวชฎารักษ์
เลขานุการคณะบรรณาธิการ พรทิพย์ อินทร์เปลี่ยน
English Translation ดร.รัชมาศ กาญจนอุดมการ
ผู้ช่วยกองบรรณาธิการ พรธิดา ราชปัญญ์, ชลิตา ศรีพันธุ์บุตร,
ตะวันฉาย ชาวานา, ฐปนพรรณ แสนไพศาล, ณัฐวรา ชูจันทร์
หัวหน้าศิลปกรรม พรพัฒน์ วงศ์ตันหัน
ศิลปกรรม อัมมบุญ ลิ่มน้ำคำ
ผู้ช่วยศิลปกรรม กฤติยา เรือนจันทร์
รองผู้จัดการฝ่ายภาพและช่างภาพ อภิรักษ์ สุขสัย
ผู้ช่วยช่างภาพ สุภารัตน์ หาญชนะ, วิวัฒน์ สอนเรียง,
พลวัฒน์ มุ่งเมือง, ภูเบศ บุญเขียว, ภูมิกรณ์ ณ บางช้าง,
จันทิมา ชื่นคุ้ม
ภาพวาดประกอบ คณาธิป จันทร์เอี่ยม

ผู้อำนวยฝ่ายจัดการสำนักพิมพ์ ชัชฎา พรหมเลิศ
ซัปเดตเตอร์ พรภัทร อมรสุรศาสตร์
พิสูจน์อักษร นิภาดา พลายศรี
คอมพิวเตอร์ สุรัญญา ลายโถ
ประสานงานการผลิต ไตรรัตน์ ทรงเผ่า

รองกรรมการผู้จัดการสายโฆษณา วลีรัตน์ ศักดิ์ขจรยศ
ผู้อำนวยฝ่ายขาย ณัฏฐิญา คณานันท์
ผู้จัดการแผนการวางแผนโฆษณา สุภารัตน์ โกมารทัต
ประสานงานฝ่ายโฆษณา บุญชาติ พรหมวิหารแก้ว

ผู้จัดการฝ่ายการตลาดแบรนด์ดิ้ง พิญญารักษ์ ศรีนิยม

จัดทำโดย

บริษัทเอเอ็มอี อิมเมจเนทีฟ จำกัด
ในเครือบริษัทอมรินทร์ คอร์เปอเรชั่นส์ จำกัด (มหาชน)
378 ถนนชัยพฤกษ์ (บรมราชชนนี) เขตตลิ่งชัน กรุงเทพฯ 10170
โทรศัพท์ 0-2422-9999 ต่อ 4200 (ฝ่ายโฆษณา ต่อ 4250)
โทรสาร 0-2434-3555, 0-2434-3777, 0-2435-5111
E-mail: house@amarin.co.th
Homepage: www.amarin.com, www.baanlaesuan.com

แยกสีและพิมพ์ที่

สายธุรกิจโรงพิมพ์
บริษัทอมรินทร์ คอร์เปอเรชั่นส์ จำกัด (มหาชน)
376 ถนนชัยพฤกษ์ (บรมราชชนนี) เขตตลิ่งชัน กรุงเทพฯ 10170
โทรศัพท์ 0-2422-9000, 0-2882-1010 โทรสาร 0-2433-2742, 0-2434-1385

จัดจำหน่ายโดย

บริษัทอมรินทร์บุ๊คเซ็นเตอร์ จำกัด
108 หมู่ที่ 2 ถนนบางกรวย - จนนอม ตำบลมหาสวัสดิ์
อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี 11130
โทรศัพท์ 0-2423-9999 โทรสาร 0-2449-9222, 0-2449-9500 - 1
Homepage: www.naii.com
ติดต่อฝ่ายสมาชิกได้ที่ โทรศัพท์ 0-2423-9889
หรือ E-mail: member@amarin.co.th

สงวนลิขสิทธิ์หนังสือเล่มนี้ตามพระราชบัญญัติ พ.ศ. ๒๕๓๗
ห้ามคัดลอกเนื้อหา ภาพประกอบ รวมทั้งดัดแปลงเป็นฉบับอื่นที่ก่อกวน
ลิขสิทธิ์ หรือเผยแพร่ด้วยรูปแบบและวิธีการอื่นใดก่อนได้รับอนุญาต

สื่อดิจิทัลนี้ให้บริการดาวน์โหลดสำหรับผู้รับบริการตามเงื่อนไขที่
กำหนดเท่านั้น การทำซ้ำ ดัดแปลง เผยแพร่ ไม่ว่าวิธีใดๆ นอกเหนือ
จากเงื่อนไขที่กำหนด ถือเป็นความผิดอาญาตามพรบ. ลิขสิทธิ์ และ พรบ.
ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์

